

пам'яток. Крім того, рівень граматичної безсистемності і довільності в тексті не має аналогів у жодній відомій мові світу.

М. Скрипник у 1972 році розпочав своє дослідження автентичності «Велесової книги», результатом якого стали висновки про те, що всі раніш надруковані переклади існуючого тексту книги трактуються по-різному.

Доктор філологічних наук О. Творогов видав фундаментальну працю в якій заперечував справжність «Велесової книги». Шляхом порівняння текстів Творогов зробив наступні висновки:

- текст книги існував у вигляді окремих фрагментів пронумерованих Миролубовим у довільному порядку;
- різні фрагменти в журналі «Жар птиця» опубліковані за різними правилами;
- аналіз мови довів слов'янську лексику книги, проте характеризується як штучна мова без послідовної системи з наявністю сучасних слів інших сучасних мов;

О. Асов свідчить про те, що «Велесова книга була вирізана на букових дошках новгородськими жерцями наприкінці 9 ст. н.е.

Таким чином, можна зазначити, що суперечки на тему справжності цього твору й досі тривають, складність визначення автентичності полягає у відсутності самого першоджерела «вересової книги». Проте необхідно також зазначити, що в ході історії відбувалося постійна зміна трактування історичних подій у зручному для політичного режиму контексті.

Література

1. Творогов О. В. К спорам о «Велесовой книге».. СПб.: Наука, 2004. С. 6-29.
2. Велесова книга. / пер. и коммент. Валентина и Юлии Гнатюк. М.: Амрита-Русь, 2006. 272 с.: ил.
3. Что думают учёные о «Велесовой книге». СПб.: Наука, 2004. ISBN 5-02-027121-7 (Сборник статей Л. П. Жуковской, Б. А. Рыбакова, О. В. Творогова, А. А. Алексеева, И. Н. Данилевского, В. П. Козлова, В. Н. Соболева).

*О. С. Даниленко
г. Мариуполь*

УНИВЕРСАЛЬНОСТЬ В ПАРЕМИОЛОГИИ

При изучении паремических фондов разных языков исследователи сталкиваются не только с этноспецифическими особенностями осмысления действительности, но и с явлением культурной универсальности данных языковых единиц.

Явление универсальности на материале фразеологизмов рассмотрено в ряде работ, детальный анализ которых можно найти в исследовании Е. А. Яковлевой. Анализируя языковой материал, автор акцентирует внимание на таких подходах к проблеме: 1) способах образования интернационального фразеологического фонда; 2) типологии интернациональных фразеологизмов; 3) путях и способах заимствования идиом; 4) особенностях их адаптации в принимающем языке, а также других проблемах, связанных с вопросом соотношения национального и интернационального компонентов во фразеологическом фонде [5].

Существуют два подхода к определению того, что является языковой универсалией: узкий (этимологический) и расширительный (статистический). По мнению Б. Т. Ганеева, определение универсалии, опирающееся на этимологию данного термина, ограничивает объем этого понятия: "Языковые универсалии по своей природе являются обобщенными высказываниями о тех свойствах и тенденциях, которые присущи любому языку и разделяются всеми говорящими на этом языке" [2, с. 467]. Следовательно, расширительное

толкование данного термина, - т.е. языковые универсалии - это закономерности, общие для всех языков или для их абсолютного большинства, представляется более справедливым.

При исследовании пословичных универсалий Ю. И. Левин приходит к выводу, что "значения подавляющего большинства пословиц представляют собой универсалии: для почти любой пословицы данного народа можно почти всегда найти синоним среди пословиц любого другого народа; различия касаются почти исключительно предметно-образной сферы, не затрагивая значений" [4, с. 122].

Эквивалентность подавляющего большинства пословиц и поговорок объясняется типологией. Так, по мнению Э. М. Созиновой, "носители разных культур, моделируя в своих пословицах определенные жизненные ситуации, приходят к сходным умозаключениям, в чем и проявляются закономерности поэтического и логического мышления, являющиеся общими для всего человечества". Н. Ф. Алефиренко объясняет семантическую эквивалентность паремий "общечеловеческим характером нашего мышления, общим поступательным развитием человеческой культуры и цивилизации, всеобщностью бытия и познания и, соответственно, их универсальными законами и категориями" [1, с. 172].

Сравнивая паремии европейского, азиатского и африканского происхождения, венгерский паремиолог Г. Пачелай выделяет группу универсальных пословиц и поговорок, которые возникли независимо друг от друга и выражают какие-либо общие для всего человечества идеи. Исследователь приводит также суммарное количество языков, в которых зафиксирована та или иная универсальная паремия. Некоторые из таких универсальных пословиц были заимствованы из латыни, например, пословица *Истина - в вине; In wine there is truth*, известна в сорока одном языке и происходит от выражения *In vino veritas* [5].

Потенциальным источником подобных универсальных паремий могут служить интернациональные библейские, мифологические, литературные, исторические и культурные сюжеты. Например, пословица *Одна ласточка весны не делает* берет начало от известной басни древнегреческого баснописца и имеет параллели во многих европейских языках: *One swallow does not make a summer* (англ.); *Eine Schwalbe macht noch keinen Sommer* (нем.); *Une hirondelle ne fait pas le printemps* (фр.).

Многие пословицы и поговорки создаются по определенным моделям, которые имеют различное лексическое наполнение. Например, похожие по смыслу паремии *И ежу его ежата кажутся гладкими* (корейская) и *Вороне ее детеныши кажутся белыми* (кабардино-черкесская) не заимствованы, а созданы по одной логической модели, реализующей международные мотивы устного народного творчества: "Наличие таких логических структур объясняет, почему у разных народов, территориально отдаленных друг от друга, существуют очень похожие пословицы" [3].

Подводя итог, отметим, что универсальность некоторых паремий возникает вследствие универсальности человеческого опыта познания окружающей действительности. Это еще раз подтверждает положение о том, что данные устойчивые выражения являются моделями определенных типовых жизненных ситуаций, сводимых к базовым человеческим представлениям о тех или иных категориях этики. Однако, наряду с этим, имеются также случаи, когда причиной существования таких пословичных универсалий служит единый источник их возникновения.

Литература

1. Алефиренко Н. Ф. Фразеология в свете современных лингвистических парадигм. / Н. Ф. Алефиренко. М.: Элпис, 2008. 271 с.
2. Ганеев Б. Т. Специфичность vs универсальность в паремиологии. Вестник Башкирского университета 2012. Т. 17 №1(1). С. 467-470 Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/spetsifichnost-vs-universalnost-v-paremiologii>

3. Гвоздарев Ю. А. Свод народной опытной премудрости. Пригоршня жемчужин. Пословицы и поговорки народов Северного Кавказа. Ростовский университет, 1988. С. 3-12.
4. Левин Ю. И. Провербиальное пространство. Паремнологические исследования / под ред. Г. Л. Пермякова М., 1984. С. 106-126.
5. Яковлева Е. А. Интеграция китайских паремий в американское коммуникативное пространство: дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.20. – Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание. Владивосток, 2016. 186 с.

Д. В. Єрмакова
м. Київ

ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН ГАСТРОНОМІЧНОГО КОДУ У ФРАНЦУЗЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ

Актуальність роботи обумовлена швидким розвитком міжкультурної комунікації, що у свою чергу викликає необхідність не тільки розмовляти іноземною мовою, а й розуміти усі тонкощі культури та ментальність народу. Тому перед науковцями, які працюють у сфері лінгвістики та мовознавства, постає завдання аналізу та дослідження різних лінгвістичних категорій, як одного із засобів розкриття культурного коду нації.

Метою нашої роботи є дослідження гастрономічних ФО французької мови та їхнє подальше порівняння із гастрономічними ФО англійської мови для виявлення особливостей мовної картини світу двох країн.

Фразеологія – окрема гілка мовознавства, яка займається вивченням фразеологічних одиниць мови. Слово фразеологія походить від грецького *phrasis* – ‘вираження’ та *logos* – ‘вчення’ [2, с.5]. Згідно з В. Н. Телією, «фразеологізми виникають в мові на основі певного образного уявлення дійсності, яке відображає побутово-емпіричний, історичний або духовний досвід мовного колективу, який, безумовно, пов'язаний з його культурними традиціями, бо суб'єкт номінації та мовленнєвої діяльності – це завжди суб'єкт національної культури» [3, с.214]. Також варто зауважити, що на мовну картину світу впливають історичні, культурні та географічні фактори. Кожна із цих деталей складає менталітет народу, зрозуміти який можна через опозицію «свій-чужий» [4, с.123].

Кожен народ має свою неповторну культуру, традицію та мову, але для кожного із народів є спільна тема – «їжа». На сьогодні багато питань присвячено темі гастрономічної культури, адже поняття гастрономії включає не тільки правила приготування їжі, а і є певним «маркером» розвитку суспільства [1, с.31]. Повертаючись до питання дослідження гастрономічних ФО як мовного символу, правильно розшифрувати який може лише носій мови, процитуємо думку В. В. Красних, яка каже що, «кодом культури» може бути будь-що: одяг, знаряддя праці, їжа і т. і., адже все це відображає духовний досвід нації [1, с.108].

Отже, спираючись на вищенаведений матеріал, ми вирішили перевірити, чи насправді гастрономічні вподобання мають вплив на формування світосприйняття. Для підтвердження цієї гіпотези методом повної вибірки нами було відібрано та класифіковано гастрономічні ФО французької мови за наявністю спільного компонента. Таким чином, за допомогою тематичної класифікації ми виокремили сім груп ФО у французькій мові: «Яйця та молочні продукти», «Напої», «Солодощі та мучні вироби», «Фрукти», «Овочі», «М'ясо та риба», «Заправки».

Зазначимо, що спочатку думка про використання гастрономічних ФО як мовного коду здавалася нам малоюмовірною, але під час аналізу сучасних літературних творів нами було зафіксовано чимало гастрономічних фразеологізмів. Наведемо декілька прикладів із твору Бернара Вебера «Імперія Ангелів»: «Elle dissimile un oeil au beurre noir sous des lunettes de

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДВНЗ "Криворізький державний педагогічний університет"

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Маріупольський молодіжний науковий
форум: традиційні й
новітні аспекти дослідження і викладання
іноземних мов і літератури**

Матеріали

III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
студентів, аспірантів і молодих учених

29 березня 2019 року

Маріуполь – 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДВНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МАРІУПОЛЬСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ НАУКОВИЙ ФОРУМ: ТРАДИЦІЙНІ Й
НОВІТНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ І ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І
ЛІТЕРАТУРИ**

**Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів,
аспірантів і молодих учених**

29 березня 2019 року

Маріуполь – 2019

УДК 81+372.881.1(063)

Маріупольський молодіжний науковий форум: традиційні й новітні аспекти дослідження і викладання іноземних мов і літератури: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів і молодих учених (29 березня 2019 р.) / за заг. ред. к.п.н., доцента Кажан Ю. М. – Маріуполь : МДУ, 2019. – 162 с.

Затверджено на засіданні Вченої ради факультету іноземних мов МДУ, протокол № 7 від 26 березня 2019 р.

Редакційна колегія

Кажан Юлія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету;

Воеводіна Ніна Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету

Гутнікова Алла Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету;

Морева Галина Георгіївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету;

Марченко Марина Олександрівна, старший викладач кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету;

Каріда Олександр Ілліч, старший викладач кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету;

Ганжело Світлана Миколаївна, старший викладач кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету;

Даниленко Оксана Сергіївна, старший викладач кафедри німецької та французької філології Маріупольського державного університету;

Яшкова Марина Олександрівна, старший лаборант кафедри німецької та французької німецької філології Маріупольського державного університету.

Збірка містить тези доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів і молодих учених, яка відбулася на факультеті іноземних мов Маріупольського державного університету 29 березня 2019 року.

Доповіді у збірнику згруповані по секціях, відповідно до основних напрямків конференції: проблеми загального, типологічного та порівняльно-історичного мовознавства; германістика, сучасні аспекти її дослідження; романістика, перспективи її дослідження; світова література: традиційні та нові ракурси її дослідження; актуальні проблеми викладання іноземних мов і літератури у школі та вищих навчальних закладах; сучасні стратегії перекладознавства.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам, магістрантам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

УДК 81+372.881.1(063)

За зміст статей і правильність цитування відповідальність несе автор

© Маріупольський державний університет 2019

© Факультет іноземних мов 2019

© Автори статей 2019

ЗМІСТ

Вітальне слово	7
Проблеми загального, типологічного та порівняльно-історичного мовознавства	9
<i>Гаврилюк О. В.</i> Гендерний аспект утворення і функціонування назв професій у французькій та українській мовах	9
<i>Давиденко А. О.</i> Сприйняття та трактування «Велесової книги»	11
<i>Даниленко О. С.</i> Универсальность в паремиологии	12
<i>Єрмакова Д. В.</i> Лінгвокультурний феномен гастрономічного коду у французькій та англійській мовах	14
<i>Зензеров О. О.</i> Поняття часу у філософії	16
<i>Перепада Ф. Л.</i> Особливості використання стилістично забарвлених мовних явищ	18
<i>Тихомирова Г. Є.</i> Психолінгвістичні аспекти абрєвіації Інтернет-комунікації	18
<i>Толкачєва А. В.</i> «Воплощённые» имена собственные в лирике И. Иртеньева	20
Германістика, сучасні аспекти її дослідження	24
<i>Александрова А. В.</i> Лексичні особливості новоутворень англійської мови	24
<i>Алексєєва М. А.</i> Побудова термінів шляхом прямого запозичення (на матеріалі лінгвістичної термінології англійської та української мов)	25
<i>Алексєєв О. О.</i> Метафоричні номінації концепту «радість» в англійській та німецькій мовах	27
<i>Білоус А. О.</i> Реклама як засіб комунікації	29
<i>Будико А. В.</i> Репрезентація концепту «Одяг» в німецькій та українській лінгвокультурах	30
<i>Ганжело С. М.</i> Семантичні перетворення фразеологічних одиниць в німецькій мові	34
<i>Гапотченко Е. В.</i> Імбрикація концептів білий та чорний на матеріалі англійських прислів'їв	36
<i>Данилова І. А.</i> До питання про гендерний аспект номінації	37
<i>Кайда А. О.</i> Проблема частин мови в сучасній німецькій мові	39
<i>Крайнюк І. В.</i> Граматичні категорії дієслів у німецькій мові	41
<i>Курагіна Л. П.</i> Alter – ein Tabuthema in der deutschen Sprachkultur	43
<i>Мала О. С.</i> До питання про метафоричну вербалізацію концепту в художньому дискурсі	44
<i>Марченко М. О.</i> Художнє мовлення як предмет дослідження новітньої філології	46
<i>Надежденко А. О.</i> Особливості абрєвіації сучасної англійської мови	47
<i>Нащанська А. Д.</i> Використання англіцизмів у сучасній німецькій мові	49
<i>Татарська А. А.</i> До питання фонетичної структури двоскладових прикметникових композитів сучасної німецької мови	51
<i>Шши О. Ю.</i> Частиномовна метафора у німецькій прозі (на матеріалі короткого оповідання Юдит Германн «Червоні корали»)	54
<i>Шкарбан І. В.</i> Англійський математичний дискурс у контексті сучасної лінгвістики	55
Романістика, перспективи її дослідження	58
<i>Алексєєв О. О.</i> Актуальність дослідження ретороманської мови у сучасному суспільстві	58
<i>Алексєєва М. А.</i> Особливості пасторалі як жанру французької літератури	59
<i>Глуцук-Олея Г. І.</i> Заперечні прислівники <i>alguandre, tampoco</i> в іспанській мові кастильського періоду	61
<i>Лоскутова Н. М.</i> Connotation et émotivité dans la sémantique du mot	63
<i>Романова В. О.</i> Особливості ідіоматичних виразів з культурною мотивацією	65
Світова література: традиційні та нові ракурси її дослідження	68
<i>Брагін О. О.</i> До питання про інтертекстуальну альянцію	68
<i>Грищенко О. О.</i> Особливості постдраматичного театру Хайнера Мюллера	69